

februar 2017

PasningsGuide
HØJBED

INDHOLD

FORKÆL DINE PLANTER MED ET HØJBED	4
Klikbed i lærketræ	4
Højed i cortenstål	4
HØJBEDETS OPBYGNING	5
Klikbed	5
Cortenbed	5
PASNINGSGUIDE	6
Vanding de første 4 uger	6
Vanding efterfølgende	6
Placeret direkte på jord	6
Placeret på fast belægning	6
Jordtilførsel	6
Vær særligt opmærksom på	7
ÅRSHJUL FOR HØJBED	8
Placeret direkte på jord	8
Placeret på fast belægning	9

PasningsGuide HØJBED

TagTomat ApS
Husumgade 2, st. tv
2200 København N
www.tagtomat.dk

Udarbejdet februar 2017.

Billeder og illustrationer

Billeder og illustrationer er udarbejdet af TagTomat, hvis andet ikke er angivet.

Licens

Dette værk er udgivet under en Creative Commons Navngivelse – Ikke Kommerciel – DelPåSammeVilkår-licens. Det betyder:

Navngivelse: Du må kopiere, distribuere, vise og anvende dette værk – og afledte værker baseret på det – men du skal kreditere værket som angivet i licensen.

Ikke-Kommerciel: Du må ikke anvende værket til kommercielle formål – som angivet i licensen.

Del på samme vilkår: Du må remixe, ændre og bygge videre på materialet i dette værk. Men hvis du gør dette, skal du distribuere dine ændringer og tilføjelser under den samme Creative Commons licens.

Se <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

FORKÆL DINE PLANTER MED ET HØJBED

Klikbed i lærketræ

Højbedet i lærketræ fra TagTomat har et naturligt udtryk og danner rammen for effektiv og simpel plantedyrkning til både pryd- og nyttehaven. Bedet er simpelt at sætte sammen og stille op, og dets bredde gør det let at komme til, når der skal luges, vandes og høstes. Vi anbefaler, at højbedet placeres med direkte kontakt til jorden, så planterødderne får mulighed for at samle vand og næring fra et stort område. Det er også muligt at placere bedet på fast underlag ved at sikre jorden med fiberdug i bunden og dræne med et lag af lecakugler på 3-5 cm. Højbedet passer fint ind i parken, baggården eller køkkenhaven, hvor det står smukt i sammenhæng med andre af TagTomats produkter som plantekassebænke, plantekassemoduler eller mobile højbede, der kan findes på hjemmesiden www.tagtomat.dk, der kan findes på hjemmesiden www.tagtomat.dk/butik. Klikbedet fås i moduler med en bredde på 88, 118 eller 178 cm og en højde på 10 cm. Vi anbefaler, at højbede maksimalt er 118 cm i bredden, så midten af bedet er inden for rækkevidde, og at højden maksimalt er 40 cm. De kan bygges til eksempelvis 60 cm i højden, men da anbefaler vi, at siderne forstærkes pga. jordtrykket.

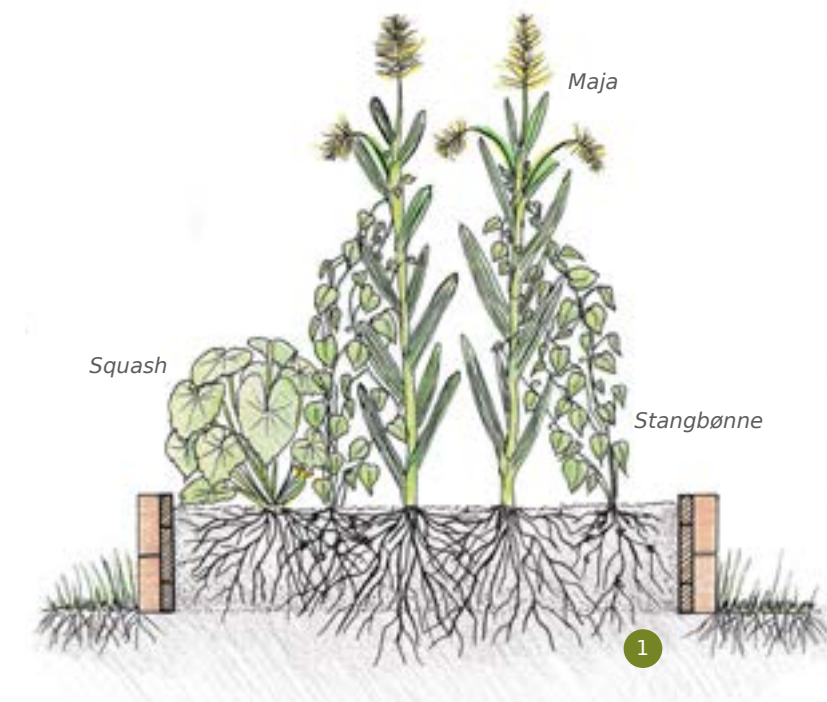
Højbed i cortenstål

TagTomats højbede i cortenstål har et moderne rustent udtryk og danner rammen for effektiv og simpel plantedyrkning til både pryd- og nyttehaven. Vi anbefaler, at højbedet placeres med direkte kontakt til jorden, så planterødderne får mulighed for at samle vand og næring fra et stort område. Det er også muligt at placere bedet på fast underlag ved at sikre jorden med fiberdug i bunden og dræne med et lag af lecakugler på 3-5 cm. Højbedets højde og bredde gør det let at komme til, når der skal luges, vandes og høstes, og det passer fint ind i parken, baggården eller køkkenhaven, hvor det står smukt i sammenhæng med andre af TagTomats produkter som plantekassebænke, plantekassemoduler eller mobile højbede, der kan findes på hjemmesiden www.tagtomat.dk, der kan findes på hjemmesiden www.tagtomat.dk/butik.

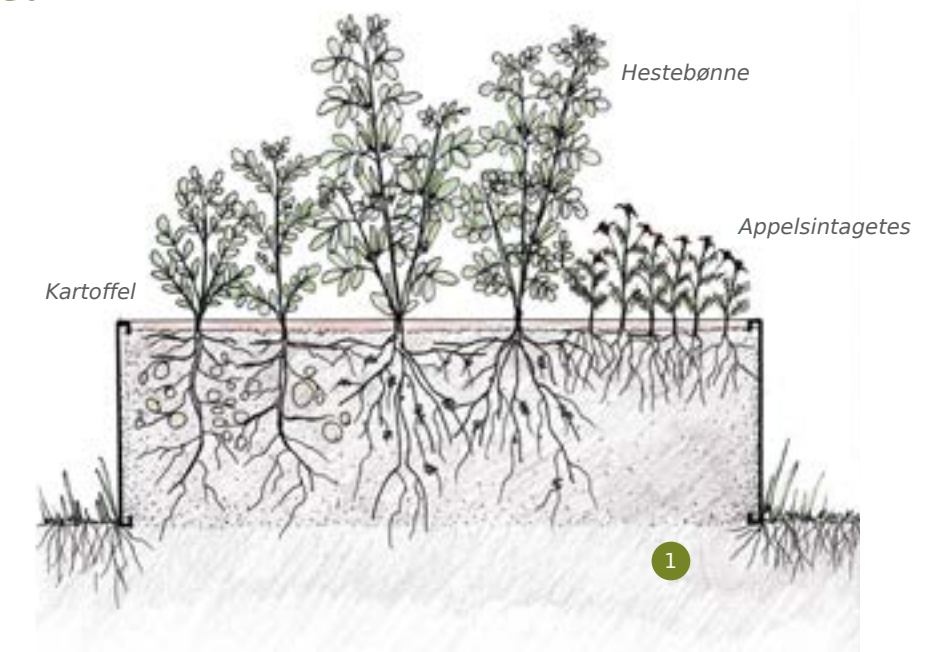
HØJBEDETS OPBYGNING

Klikbed

Principsnit af højbed.

Cortenbed

Principsnit af højbed.

1. Højbede har direkte jordkontakt

PASNINGSGUIDE

Vanding de første 4 uger

For at sikre at planterne kommer ordentlig i gang, er det vigtigt, at jorden vandes grundigt igennem 2-3 gange om ugen, også selvom det har regnet. Brug hellere for meget end for lidt vand. Der anvendes spreder, svag stråle eller udlægges siveslanger, så vandet fordeles jævnt, og den nye, porøse jord ikke klasker sammen.

Vanding efterfølgende

Placeret direkte på jord

Højbedet vandes 1-2 gang om ugen afhængigt af årstid og vejrforhold. I varme og tørre perioder kan der være behov for vanding 2-3 gange om ugen. Stik en finger et par cm ned i jorden, og mærk efter, om den er tør; er den det, bør der vandes. Står bedet i direkte sol, anbefaler vi at vande på overskyede dage eller om aftenen, når solen er gået ned, og at undgå vand direkte på planterne. Om efteråret vandes kun efter behov, afhængigt af nedbør, og i vinterperioden, når frosten kommer, vandes ikke.

Placeret på fast belægning

Højbedet vandes 2-3 gange om ugen afhængigt af årstid og vejrforhold. Du kan overveje at fore højbedet med fiberdug, så jorden ikke skylles væk mellem den hårde belægning og bedets underkant. I varme og tørre perioder kan der være behov for vanding 3-7 gange om ugen. Stik en finger et par cm ned i jorden, og mærk efter, om den er tør; er den det, bør der vandes. Står bedet i direkte sol, anbefaler vi at vande på overskyede dage eller om aftenen, når solen er gået ned, og at undgå vand direkte på planterne. Om efteråret vandes kun efter behov, afhængigt af nedbør, og i vinterperioden, når frosten kommer, vandes ikke.

Jordtilførsel

Jorden i bedet sætter sig med årene, og derfor bør der løbende tilføres ekstra jord. Dette gælder særligt efter det første år, hvorfor der om foråret fyldes op med jord til lidt under kanten af bedet. Jorden løsnes med greb før plantning om foråret og igen om efteråret efter høsten, hvis der dyrkes grøntsager.

Overordnet kan alle vores jordtyper - eller en god lokal jord suppleret med Champost Jordforbedring - anvendes i højbedene. De forskellige jordtyper og jordforbedring kan købes i sæk eller bigbag på www.tagtomat.dk/butik.

Gødning

Vi anbefaler at udlægge et ca. 3-5 cm tykt lag Champost Jordforbedring en gang om året, enten om foråret eller om efteråret. Vælges foråret, mindskes spiring af ukrudt, og vælges efteråret, beskyttes planterødderne mod frost. Jordforbedringen kan også arbejdes godt ned i det øverste jordlag for at gøre det luftigere. Vær opmærksom på, at der ikke må plantes direkte i jordforbedringen, da det svider planternes rødder. Champost Jordforbedring kan købes i sæk og bigbag på www.tagtomat.dk/butik.

Vær særligt opmærksom på

- PasningsGuiden er kun vejledende, og vanding er meget afhængigt af vejret, placeringen og planternes egenskaber. For at kunne vurdere hvor ofte der skal vandes, er det derfor vigtigt at observere planterne og at lære bedet at kende.
- Vi anbefaler at fortsætte med at anvende spreder eller svag stråle i den efterfølgende vanding, og at vande om aftenen, når solen er gået ned, eller på dage, hvor det er overskyet.
- Jorden må aldrig tørre så meget ud, at den slipper kanterne i bedet. Sker dette alligevel, gennemvædes jorden gentagne gange for at gendanne sugeevnen.
- Gødningsforholdet er afhængigt af plantevalget og bør altid tilpasses de planter, der står i bedet.
- Ønsker man ikke selv at passe højbedene, tilbyder TagTomat skræddersyede driftsaftaler.
- For yderligere information eller vejledning henvises til hjemmesiden www.tagtomat.dk

Højbede ved herberget i Nordvest - morgenfruer, frøkenhat og solsikker.

ÅRSHJUL FOR HØJBED

Placeret direkte på jord

	Forår	Sommer	Efterår	Vinter
Vanding	4-8 gange om måneden.	8 gange om måneden. 12 gange i varme, tørre perioder uden nedbør.	Kun efter behov	Der vandes ikke.
Jordtilførsel	På 2. år tilføres jord til lige under kanten af bedet. Der kultiveres, før der plantes.	Løbende jordtilførsel efter behov.	Løbende jordtilførsel efter behov. Der kultiveres efter høsten.	
Gødning vælg forår eller efterår	Udlægning af jordforbedring. Løbende tilførsel af gødning efter behov.	Løbende tilførsel af gødning efter behov.	Udlægning af jordforbedring. Løbende tilførsel af gødning efter behov.	

ÅRSHJUL FOR HØJBED

Placeret på fast belægning

	Forår	Sommer	Efterår	Vinter
Vanding	4-8 gange om måneden.	8 gange om måneden. 12 gange i varme, tørre perioder uden nedbør.	Kun efter behov	Der vandes ikke.
Jordtilførsel	På 2. år tilføres jord til lige under kanten af bedet. Der kultiveres, før der plantes.	Løbende jordtilførsel efter behov.	Løbende jordtilførsel efter behov. Der kultiveres efter høsten.	
Gødning vælg forår eller efterår	Udlægning af jordforbedring. Løbende tilførsel af gødning efter behov.	Løbende tilførsel af gødning efter behov.	Udlægning af jordforbedring. Løbende tilførsel af gødning efter behov.	